Ner 233. ROK 1840 SOBOTA 10 PAZDZIERNIKA.

Pismo to wychodzi codziennie oprocz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć, miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Placydy Panny.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Dobromiła.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 5" 847	+ 4, 7:2,	81	Zachodni mocny	Chmury	w nocy Deszcz
9	2	6, 605	+ 7, 8:2,	19	ZPn Zachodni mocny	Pogoda z Chmurami	
	10	5, 463	+ 5, 6:2,	79	Zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa 3 Października.* —

Przez ukaz Cesarski do kantoru dworu, d. 27 sierpnia (8 września) roku b. wydany, panna Antonina hrabianka Grabowska, mianowaną została frejliną Jéj Cesarskiéj Mości.

Przez ukaz najwyższy, z własnoręcznym N. Pana podpisem, d. 26 z. lipca, do rządzącego senatu wydany, podniesieni zostali: Naczelnik wydz: paszportowego w przybocznéj kancelaryi Namiestnika Król. Pol., radzca kol. Fr. Szulc, i kommissarz wydz. wojskowo polic., rządu gub. Płock. 6téj kl. Ig. Drużyłowski, do stopnia radzcy stanu; radzcy dworu: Urzędnik do szczególnych poleceń przy Namiestniku Król., Piotr Oczkin; Naczelnik wydziału w przybocznéj kanc. Namiestnika, Alex. Korostowcew; dyrektor kanc. kommissyi rzą. S. W. i D. Król. Pol., Salomon Starynkewicz, i dyrektor gimn. gub. Płoc., Alex. Zyliński, do stopnia radzcy kollegialnego.

— *Dnia* 6 *Października.* —

JO. Xiążę Warszawski Namiestnik Królestwa, dziś zraną powrócił z Berlina do Warszawy.

— *Petersburg* 9 (21) *Września.* —

Dnia dzisiejszego p. Camberleng, nowomianowany poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Stanów Zjednoczonych Ameryki przy dworze tutejszym, otrzymał posłuchanie u N. Pan naktórém miał zaszczyt złożyć J. C. Mości swe listy wierzytelne.

— *Wiédeń* 23 *Września.* —

Zeszłéj nocy JO. Xiążę kanclerz państwa Metternich, w towarzystwie swojéj rodziny powrócił do naszéj stolicy z Königswarth w w najzupełniejszém zdrowiu.

— *Paryż 5 Września.* —

Sentinelle de l'Armée mówi że komitet fortyfikacyi myli się projektując koszta obwarowania Paryża na 100 milionów fraków, bo same mury bez twierdz kosztować będą przeszło 200 milionów fr.

Mówią o znakomitych awansach które mają mieć miejsce z powodu nowo organizujących się 9 batalionów tyralierów, 12 pułków piechoty i 6 jazdy. Jak mówią 2000 oficerów wszelkich stopni mieć będzie udział w tych awansach.

Wszystkim wojskom stojącym w Paryżu odczytany został rozkaz dzienny, stanowiący, iż urlopy które zwykle od 1 października do 1go stycznia każdego roku udzielane bywają

w tym roku żadnemu żołnierzowi ani oficerowi udzielone nie będą.

— *Oran* 6 *Września.* —

Wmieście naszém taki jest ruch jak w r. 1835 kiedy się gotowała wyprawa do Maskary. Wszystkie przygotowania do zbliżającéj się wyprawy odbywają się nadzwczajnie gorliwie, i teraz prawie są ukończone. Jenerałowie Guheneuc i Pachappe opuścili tutejszą prowincyę, która obecnie zupełnie zostaje pod sarządem jenerała Lamoriciere. Wszystkie wojska ożywione są najlepszym duchem, ale i Emir przygotowuje się do zapalczywego oporu; oczekujemy bardzo ważnych wypadków. Marszałek Valée codziennie jest tu oczekiwany i powszechnie spodziewają się, że tym razem los naszych posiadłości w Afryce stanowczo rozstrzygnięty zostanie.

— *Konstantynopol* 9 *Września.* —

Ponieważ Mehmed Ali w końcu pierwszego terminu przeznaczonego mu traktatem 15 lipca trwał jeszcze w oporze przeciw podawanym mu warunkom, a w skutku tego cała Syrya uważaną być musi za należącą obecnie do porty, przeto sultan rodzielił namiestnikowsta z których się ta prowincya zkłada między następujących dygnitarzy. Sanszakostwo Saida, Beirut iTripolis tudzież gubernatorstwo Acre, dotychczasowemu komendantowi Dardanel, Izzet Mehmedowi paszy. Namiestnikowstwo Damaszku, z przynależnemi paszostwami, Muszirowi z Koniah Elhadu Ali paszy. Namiestnikowstwo Aleppo Essand paszy, Adany i Tarsus, Ferik Iset paszy, i t. d.

Dopisek. W téj chwili przed odejściem poczty, otrzymaliśmy wiadomość, że dziś o godzinie 2 przybył do portu Rifaat Bej, na paropływie tureckim *Tajiri Baho.* »Podług przybyłych tamże statkiem raportów z Alexandryi datowanych 5 b. m. wspomniony mustészar, w towarzystwie czterech konsulów jeneralnych w dniu tym, jako kończącym drugi termin, udał się do Mehmeda Ali, żądając od niego kategorycznéj odpowiedzi, względem przyjęcia podanych mu warunków. Odpowiedź ta tak była ułożoną, że prawie za wyraźną odmowę uważaną być musiała i w skutku tego Rifaat Bej tego samego dnia jeszcze, opuścił Alexandryę powracając do stolicy.

Podług listu z Konstantynopola powyższéj daty, Izzet pasza mianowany naczelnym wodzem wyprawy syryjskiej, z dwudziestu innemi paszami mianowanemi do Syryi i Arabii, udał się na pokładzie najętego paropływu austryackiego *Peri Servas* do Syryi. Wice hrabia Onfroy który jak wiadomo główną był osobą w powstaniu syryjskiem, udał się z niemi jako adjutant naczelnego wodza. Wyprawa liczyć ma 15,000 ludzi.

— *Alexandrya* 6 *Września.* —

Ostatnie doniesienia z Syryi pozwalają spodziewać się prędkiego i stanowczego poruszenia w tym kraju. Obecnie w porcie Beirutu, na który do odejścia paropływu w d. 28 sierpnia nie wykonano jeszcze żadnego napadu, stoi 6 okrętów liniowych angielskich, a jedna fregata i jeden bryg krążą przy brzegach. Do tych przyłączy się wkrótce eskadra pod dowództwem admirałów Stopford i Bandeira, którzy ztąd przed kilku dniami odpłynęli. Ibrahim pasza znajduje się o 30 mil angielskich od Beirut z korpusem armii, Soliman pasza udał się do St. Jean d'Acre, dla przyspieszenia robót fortyfikacyjnych. Garnizon w Beirut pod Abbas paszą składa się po największéj części z Arnautów i Turków.

Pan Wood tłomacz poselstwa angielskiego w Konstantynopolu, za którego głowę rząd egipski naznaczył wysoką nagrodę, z powodu mniemanego udziału jego w powstaniu syryjskiem, znajduje się na pokładzie okrętu liniowego angielskiego *Poverful.*

Ponieważ eskadra angielska odcięła wszelkie dowody do Syryi i już wiele okrętów egipskich z amunicyą, ubraniem i żywnością dla armii zabrała, a teraz niedostatek w wojsku do wysokiego stopnia doszedł, jak się okazuje z depeszy Ibrahima paszy, które tutaj co dwanaście godzin przez gońców na wielbłądach przybywają, przeto pasza miał zamiar co najpotrzebniejsze na 2000 wielbłądów lądem z Kairy przesłać, ale tego planu zaniechał, ponieważ ta karawana w zwykléj drodze wzdłuż brzegów byłaby wystawioną na napaści Anglików, a inną drogą przez góry potrzebowałaby przynajmniej trzech miesięcy czasu.

— *Dnia* 7 *Września.* —

(Portofoglio di Malta). Wiadomość, że Mehmed Ali chce poprzestać na dożywotniem posiadaniu Syryi, potwierdza się. Udzieliwszy Rifaat Bejowi i konsulom swoje postanowienie, miał on napisać pełen uszanowania list do sułtana i zarazem żądać formalnego pośrednictwa Francyi. Mimo to uzbrojenia wojenne postępują z trudno do uwierzenia

gorliwością i prawie wszystkie wojska z Hedszas znajdują się obecnie w Alexandryi.

Rozmaitości.

ALEXANDYRA.

W chwili w której Alexandrya, stolica wice-króla Egiptu, pod rozlicznym względem zwraca na siebie uwagę Europy, sądziemy, iż nie od rzeczy będzie gdy przytoczemy o niej niektóre dokładniejsze podania. Alexandrya założona przy Delcie nad zatoką, gdzie niegdyś miasteczko Rakosys się wznosiło; za panowania Ptolemeuszów była stolicą Egiptu, wielkim składem towarów, któremi na śródziemnem morzu z Indyami handel prowadzono, i jednem z najbardziej kwitnących miast na świecie. Od wyspy Faros, na której przy wstępie do jednej z jej pięciu twierdz wznosiła się latarnia morska, otrzymały teraźniejsze warownie tego rodzaju swe nazwisko. Alexandrya nie miała innej źródłowej wody, jak tylko tę, którą z jeziora Marotis sprowadzała. Okolice tego miasta wydawały wyborne wino: Następnie Alexandrya była siedzibą kunsztów i umiejętnosci. Muzeum i serapium, świetne i okazałe pałace, były zamożne w biblioteki. Rozległe gruzy, pośród których dzisiejsze miasto się wznosi, poświadczają jeszcze po dziś dzień o starożytnej sławie Alexandryi. Stolica ta założona jest na długim piasczystym cyplu, utworzonym od morza wzdłuż kamiennej grobli, która niegdyś wyspę Faros z stałym lądem łączyła. Ma 2 twierdze i stanowi 2 odosobnione częściimiasta, to jest jedną część starą a drugą nową. Gmachy w części ostatniej są nieregularne. Nowy pałac, komora cłowa, meczet o tysiąc i jednej kolumnie i warownie, stanowią najważniejsze budowle w nowszym czasie; zresztą nadmienić nam wypada także o założonym przez Mehmeda Alego kanale, który za pomocą Nilowej odnogi, mającej ujście swe pod Rozetą Alexandryę z Kairem łączy. Ilość mieszkańców Alexandryi na 25,000 podają. Na placu byłej niegdyś rezydencyi Ptolemeuszów, wznosi się tak zwana kolumna Pompejusza, mająca 38 metrów wysokości. Słupiec jej jest monolit, mający 30 metrów długości a trzy metrów w przecięciu. Kolumna ta, na której spoczywa koryncki nagłówek, mający trzy metrów wysokości, zwać się powinna Kolumną Dyoklecyana, gdyż ją ten cesarz wystawić kazał. Wznosi się ona niedaleko cmentarza Arabów na wzgórzu od południowej strony miasta, i służy za skazówkę, podług której zawijające okręty się kierują. Co do dwóch obelisków, mylnie iglicami Kleopatry nazwanych, trudno dociec ich prawdziwego początku; wystawienie ich przypisują jedni królowi Moerysowi, a drudzy następcy Sezostrysa. Dwa obeliski nie są jeden do drugiego podobne, jeden z nich darował pasza Francyi i zdobi obecnie plec zwany *Concorde* w Paryżu, drugi do anglików należący, jeszcze po dziś dzień na piasku leży. Katakomby o pół mili na wschód od kolumny Pompejusza, złożone są z obszernych w ziemi wykopanych gmachów które od jednego odstępu do drugiego ogromne słupy wspierają. Są one całkiem gruzami pokryte, wnijście do nich jest bardzo trudne i ten, coby przy wstępie nie przywiązał sznura dla zabezpieczenia sobie powrotu, zabłąkałby się w nich niezawodnie. Na brzegu pomiędzy katakómbami i Alexandryą wznoszą się od natarczywości bałwanów morskich cokolwiek uszkodzone łaźnie, które jak się zdaje podobnież niesłusznie łaźniami Kleopatry nazwano. Niedaleko nich jest dawny plac gonitwy czyli *Hippodrom.* Pomiędzy Alexandryą i Abukirem w pobliżu gruzów Kanopy leżący obóz *Cezara* nic innego nie jest, jak tylko obszerna rumowiskiem z cegieł otoczona przestrzeń. Na północnowschodniej stronie o cztery mile od Alexandryi nad brzegiem leży włość Abukir. Tu zaszła w roku 1798 pomiędzy admirałami Bruyes a Nelsonem sławna bitwa morska, w której francuzką flotę prawie całkiem zniszczono, i w tém miejscu w rok później porazili francuzi świeżo na ląd wysadzoną i z 15,000 ludzi złożoną armię turecką tak dalece na głowę, iż przeszło 10,000 turków podawszy tył sromotnie, w morskich falach utonęło. Teraz jeszcze widać w Alexandryi ruiny sławnego kościoła świętego Atanezyusza równie jak i marmurową mozaikę okazującą miejsce na którém sławna alexandryjska biblioteka się znajdowała.

— Do hotelu w Kantonie Zurych zajechał niedawno w nocy cudzoziemiec. W kilka godzin przychodzą dwaj nieznajomi do gospodarza i nalegają, aby ich wprowadził do cudzoziemca, którego wydali jako zbiegłego z domu obłąkanych. Za otworzeniem drzwi zastają gościa powieszonego. Niezna-

jomi grożą gospodarzowi procesem, w końcu przyjmują od niego 90 fr. za przyrzeczenie, iż wypadek zatają, a trupa ukryją. Wzięto ciało nieszczęśliwego do worka, a gospodarz odetchnął spokojnie za oddaleniem się nieznajomych. Ci otworzyli na polu worek i uciekli z swoim wspólnikiem, który powiesił się nie za szyję, ale za ramiona; (był żywy).

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 9 do dnia 10 Października.

Łoman Ernestyna ob., Koperschmidt Walenty ob., Ropelewski Konstanty ob., Borycki Leon ob., z Polski; — Allgöwer Fryderyk, Szamota Stanisław ob., Drzewiecki Stanisław dzi dóbr, z Galicyi; — Hauptmann Franciszek, Houelle Rieulette, Potocka Zofia hr., Wojnarowska Karolina ob.. z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Ebestaedt Albert ob., Woroniecka Leokadya ż.na., Piątkowska Emilia ob., Potocki Tytus ob., do Polski; — Gerngross Roman pułk. cess. ross., do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 124 D. S. J.

SEKRETARZ JENERALNY SENATU RZĄDZĄCEGO

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w biórze jego odbywać się będzie licytacya *in minus* przez opieczętowane to jest sekretne deklaracye na dostawę druków Rządowych dla biór administracyjnych i sądowych przez czas jednoroczny, to jest od dnia 1go stycznia 1841 roku do ostatniego grudnia tegoż roku potrzebnémi być mogących, pod warunkami przez Senat Rządzący w dniu 28 września r. b. do N. 5781 D. G. S. zatwierdzonemi.

Deklaracye powyższe obok złożenia w kassie główném *vadium* w kwocie złp. 1,233 gr. 12 mają być składanemi do dnia 31 października r. b. włącznie pomiędzy godziną 10 rano a 2gą popołudniu w Sekretaryacie Jlnym Senatu w formie jak niżéj.

Deklaracya.

W skutek obwieszczenia Sekretarza Jeneralnego Senatu z dnia (N. N.) w Dzienniku Rządowym N. (N. N.) względem odbywać się mającéj do dnia 31 października r. b. licytacyi in minus na dostawę druków Rządowych dla biór administracyjnych i sądowych przez czas jednoroczny to jest od 1 stycznia 1841 roku do ostatniego grudnia tegoż roku potrzebnemi być mogących składam niniejszą deklaracyą iż dostawy rzeczonéj za odstąpieniem (tu deklarant wyrazi ilość procentu przez siebie odstępowanego, od kwoty jakaby wedle oszacowania warunkami licytacyi wskazanego przypadała (podejmuję się i takową według tychże warunków licytacyi przezemnie przejrzanych i zrozumianych, w ilości mi przekazanéj wzupełności i jak najdokładniéj uskutecznię. Zaświadczenie zaś kassy głównéj jako należne vadium złożyłem znajduje się na niniejszéj deklaracyi zamieszczone) daléj wyszczególnić powinien deklarant datę, imie i nazwisko.

Po takowym wzorze deklaracyi ostrzega się ażeby deklaracye pod nieważnością pisane były wyraźnie, bez przekreśleń lub zastrzeżeń, i ażeby na wierzchu opieczętowanéj deklaracyi napisaném było »deklaracya co do licytacyi przez Sekretarza Jlnego Senatu z d. (N. N.) do Nru (N. N.) ogłoszonéj tudzież poświadczenie kassy na złożone vadium.

O warunkach zaś licytacyi każdego czasu w biórze podpisanego powziąść wiadomość można będzie.

Kraków d. 5 października 1840.

(2r.) DAROWSKI.

Nro 11083.

DYREKCYA POLICYI.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaje do wiadomości, iż w dniu 3 listopada roku bieżącego odbędzie się w kassie Dyrekcyi Policyi w godzinach kancellaryjnych sprzedaż przez publiczną licytacyą różnych effektów po których odebranie niewiadomi właściciele Dziennikami Rządowemi z roku bieżącego a mianowicie N. N. 33 i 34, 51 i 52, 63 i 64 wzywani wzakreślonym terminie nie głosili się.

Kraków dnia 3 października 1840 r.

Za Dyrektora Policyi
Hoffman.

(2r.) Za Sekr. Ducillowicz.